

Carmen Ianculescu • Anca-Elena Cristea • Tatiana Păun

EXERCII DE GRAMATICĂ

Scrim corect!

PENTRU
CLASA A II-A

sa / s-a
sau / s-au
într-o /
într-un

CORINT
EDUCAȚIONAL

FONETICĂ

Sunetul și litera. Alfabetul

Cel mai scurt produs al vocii omenești se numește **sunet**.

Semnul grafic (scris) al sunetului este **litera**.

În limba română, fiecare sunet este reprezentat, de regulă, printr-o singură literă.

Alfabetul este format din totalitatea literelor din limba română. Conține 31 de litere:

A, Ă, Â, B, C, D, E, F, G, H, I, Î, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, Ș, T, Ț, U, V, W, X, Y, Z.

Exerciții

- 1 Bifează litera corespunzătoare sunetului inițial pentru cuvintele redată de următoarele imagini:

m ☐

n ☐

p ☐

s ☐

ș ☐

z ☐

r ☐

f ☐

v ☐

p ☐

b ☐

v ☐

i ☐

b ☐

e ☐

a ☐

p ☐

b ☐

l ☐

i ☐

r ☐

r ☐

s ☐

ș ☐

- 2 Scrie litera care lipsește:

c_eion

pă_ure

pi_ama

pi_ică

p_artă

figu_ină

p_ine

șco_lă

dulcea_ă

car_e

v_lpe

p_lover

sti_ou

bici_letă

p_ate

veveri_ă

bi_liotecă

pl_aie

3 Încercuiește cuvintele care încep cu literele date:

S: soare, masă, sare, floare, salcie, roată

F: fetiță, asfalt, efect, farmacie, vază, fermă

P: picior, pian, împiedicat, bloc, parfum, aripă

Î: început, mână, mângâiere, înger, îndoit, vânăță

4 Realizează corespondența între cuvintele care au aceeași literă finală:

magie

naiv

poiană

mătură

trandafir

rupt

copt

cuptor

coleg

merg

suav

alege

5 Scrie litera inițială și litera finală a fiecărui cuvânt:

Exemplu: floare → f / e

dulap ... / ...

soare ... / ...

grădină ... / ...

armură ... / ...

covor ... / ...

scoică ... / ...

6 Scrie trei cuvinte care conțin în interior litera dată:

D

A

C

U

L

7 Alege imaginea care corespunde cuvântului scris:

greblă

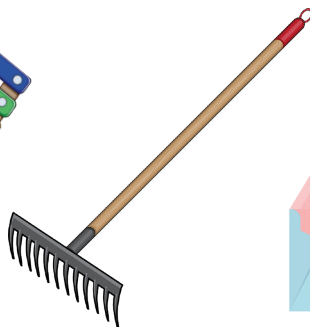
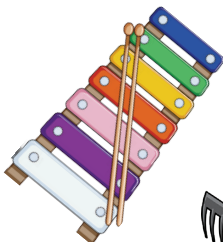
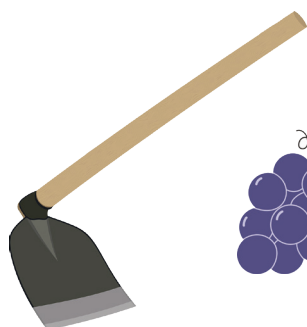
scară

sapă

scrisoare

xilofon

strugure

8 Răstoarnă cuvintele și scrie ce ai obținut:

mac

aer

cal

dor

rac

rama

cojoc

dac

are

orez

dop

gard

9 Scrie un scurt enunț în care toate cuvintele să înceapă cu aceeași literă:

Exemplu: M ➔ *Mihai mănâncă mere mari.*

F

A

C

E

10 Așază literele în ordine alfabetică:

Exemplu: d, a, c, b ➔ **a, b, c, d**

r, d, b, f

t, h, a, i

e, l, o, c

s, j, v, u

11 Ce literă urmează?

m, n, x, y, e, f,
p, q, b, c, i, j,

12 Scrie litera care se află înainte/după:

Înainte de „c” se află Înainte de „u” se află Înainte de „e” se află
După „t” urmează După „l” urmează După „v” urmează

13 Completează alfabetul cu literele care lipsesc:

A, Ă, ..., B, C, ..., E, ..., G, ..., I, Î, ..., K, L, M, ..., O, P, ..., R, ..., Ș, T, ..., U, ..., W, ..., Y, ...

14 Așază cuvintele în ordine alfabetică:

Exemplu: floare, casă, apă, deal ➔ apă, casă, deal, floare

sirop, toc, mireasmă, coș

licoare, primăvară, dimineață, rouă

bomboane, arici, elefant, haină

15 Scrie în ordine alfabetică numele colegilor din clasă.

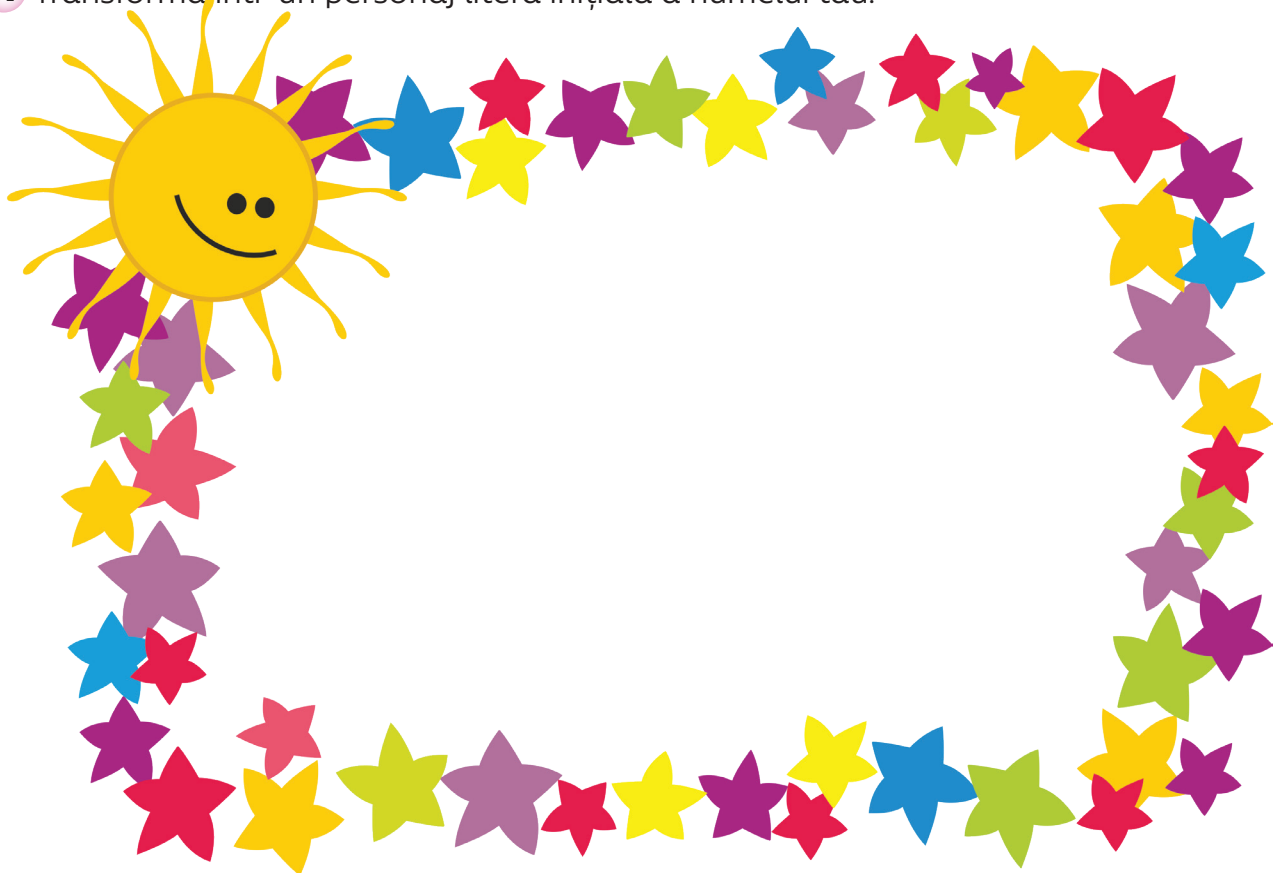
- 16** Ordonează alfabetic cuvintele urmărind exemplul:
Exemplu: Ana, Aura, Alina, Amalia → Alina, Amalia, Ana, Aura
Mihai, Mara, Mădălina, Medeea

București, Brăila, Botoșani, Bacău

Italia, Irlanda, India, Islanda

creion, copertă, carte, culori

- 17** Transformă într-un personaj litera inițială a numelui tău.

Vocalele și consoanele

Sunetele se împart în vocale (a, ă, î, e, i, o, u) și consoane (b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ș, ț, z).

Vocalele se rostesc fără să fie însoțite de alte sunete. Pot forma singure o silabă.

Consoanele se pronunță cu ajutorul altor sunete. Nu pot forma singure o silabă, ci doar însoțite de cel puțin o vocală.

Exerciții

1 Încercuiește vocalele din cuvintele date:

mere, câine, carte, munte, apă, vulpe, pădure, veveriță, sticlă, livadă

2 Bifează pentru fiecare serie cuvântul care conține cele mai multe vocale:

a) miriapod ☐ floare ☐ vânt ☐ stea ☐

b) cal ☐ olimpic ☐ mare ☐ evantai ☐

c) pahar ☐ pisică ☐ amic ☐ ghiozdan ☐

3 Colorează vocalele cu **roșu** și consoanele cu **albastru**:

BUNIC PISICĂ IEPURE GHIDON COVOR

TELEFON ORAȘ CURCUBEU CANAPEA MÂNZ

4 Așază următoarele cuvinte în tabel: **Ana, urs, ploaie, rochie, cărămidă, albastru, inimă, poveste, șosetă, oraș.**

Cuvinte care încep cu o vocală	Cuvinte care încep cu o consoană

Să scriem corect în propoziție!

Să descoperim!

Câinele latră.

latră acest cuvânt ne arată **acțiunea** din propoziție.

Aflăm care este cuvântul care denumește acțiunea dintr-o propoziție punând întrebarea **ce face?**

Câinele acest cuvânt ne arată **cine face acțiunea** dintr-o propoziție.

Aflăm care este cuvântul care denumește cine este cel care face acțiunea dintr-o propoziție punând întrebarea **cine?**

Într-o propoziție, când cuvântul care ne arată cine face acțiunea denumește o singură ființă sau un singur lucru, atunci și acțiunea va fi făcută de o singură ființă sau un singur lucru.

De aceea vom spune corect **Cățelul doarme**, nu vom spune **Cățelul dorm**.

Într-o propoziție, când cuvântul care ne arată cine face acțiunea denumește mai multe ființe sau lucruri, atunci și acțiunea va fi făcută de mai multe ființe sau lucruri.

De aceea vom spune corect **Căței dorm**, nu vom spune **Căței doarme**.

Exerciții

1 Bifează propoziția corectă:

Păsările ciugulește grăunțe.

Păsările ciugulesc grăunțe.

Pescarul prinde niște pești.

Pescarii prinde niște pești.

Caprele Irinucăi paște iarbă.

Caprele Irinucăi pasc iarbă.

Ceaiurile mamei sunt sănătoase.

Ceaiurile mamei este sănătoase.

2 Completează propoziția:

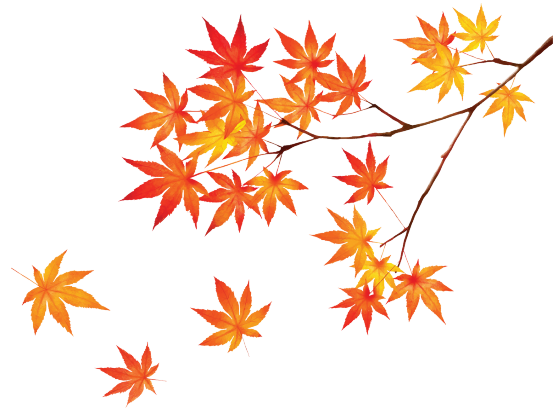
Roșiile din grădină

Mierea albinelor gustoasă și sănătoasă.

Pâinile aurii se în cuptor.

Mihail lemnele cu chibritul.

3 Subliniază forma corectă:

Noaptea stelele **strălucește** / **strălucesc** pe cer.

Caii bunicului **alerg** / **aleargă** pe câmp.

Frunzele copacului **cade** / **cad** toamna.

Berzele **se întorc** / **se întoarc** la cuiburile lor.

Roțile autobuzului **se învâрте** / **se învâرتesc**.

4 Transformă propoziția după modele:

Modele: Copilul citește povestea. → Copiii citesc povestea.

Albinele culeg polen. → Albina culege polen.

a) Fulgii de nea cad din cer.

b) Sportivul trage cu arcu.

c) Oaia vecinului a intrat în curtea noastră.

d) Cititorii merg la bibliotecă.

e) Ea a dăruit acest cadou cu multă bucurie.

5 Citește întrebările și formulează răspunsuri astfel încât să aflăm cine face acțiunea:

a) Cine aleargă prin curte?

b) Cine toarce pe canapea?

c) Cine coace o pâine?

d) Cine bate la poartă?

6 Realizează corespondența între personaj și acțiunea pe care o face:

Cenușăreasa

..... lupul

Albă ca Zăpada

..... pantoful

Pinocchio

..... mărul

Vulpea

..... minciuni

Scufița Roșie

..... ursul

7 Subliniază greșelile și rescrie textul corect:

În curte, pisicile toarce liniștite la soare. Câțelul aleargă după fluturi și copiii râde cu
voie bună. Apoi ei culege florile, iar bunicii stropește grădina. Pe gard, păsările ciripește
vesele. Toți din curte se bucură de ziua frumoasă.

Să descoperim!

În limba română există cuvinte care însoțesc alte cuvinte pentru a arăta o **însușire** a acestora.

Exemplu: Prințesa **frumoasă** doarme.

frumoasă acest cuvânt ne arată **cum este** prințesa (**însușire**).

Când se vorbește despre o singură ființă sau un singur lucru, însușirea va descrie o singură ființă sau un singur lucru.

De aceea spunem:

prințesă frumoasă, și nu **prințesă frumoase**.

prinț frumos, și nu **prinț frumoși**.

Când se vorbește despre mai multe ființe sau mai multe lucruri, însușirea va descrie mai multe ființe sau mai multe lucruri.

De aceea spunem:

prințese frumoase, și nu **prințese frumoasă**.

prinți frumoși, și nu **prinți frumos**.

Exerciții

1 Încercuiește însușirea potrivită pentru fiecare cuvânt:

mac roșu / roșie

furnică mic / mică

fluture colorată / colorat

ghiozdan greu / grele

pernă pufoase / pufoasă

pom înflorit / înflorită

prieten vesel / veselă

pantof negru / negri

prăjitură dulci / dulce

stâlp înalți / înalt

2 Transformă după model:

Model: dovleac copt → dovleci copti

bunică blândă

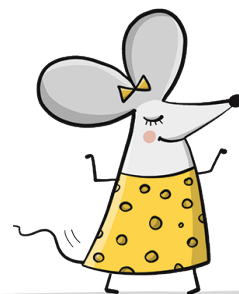
gheară ascuțită

măr verde

șoricel jucăuș

nasture colorat

ploaie caldă

3 Scrie forma potrivită a însușirilor pentru cuvintele date:

Model: bun

copil bun

băieți buni

fată bună

cireșe bune

amar

ceai

migdală

sâmburi

medicamente

alb

ghiocel

zăpadă

cai

porumbițe

fricos

iepurăș

vulpe

urși

păsări

4 Realizează corespondența între animalele din aceeași familie și însușirile lor:

tigru

puternic / puternică

leoaică

ied

dungat / dungată

iadă

leu

zglobiu / zglobie

vulpe

vulpoi

șiret / șireată

tigroaică

5 Pentru a completa propozițiile, pune la forma corectă următoarele cuvinte: **vechi, pătrat, optimist, gigantic, emoționant.**

Am ales camera

În centrul orașului se construiesc blocuri

Concurenții s-au prezentat cu speranță la concurs.

Lampa a bunicii are o sută de ani.

Această carte m-a impresionat.

6 Schimbă poziția însușirii urmărind modelele:

Modele: *mașina nouă* → *noua mașină*
inimi calde → *caldele inimi*

gară aglomerată

lupta teribilă

strigăt puternic

pianist talentat

cale lungă

hârtii împrăștiate

cărți interesante

melodii ritmate

perdele lungi

surprize neașteptate

7 Taie intrusul din fiecare serie:

a) cireasă roșie, zambilă parfumată, miros îmbietor, pasăre călătoare

b) cer senin, umbrelă colorată, birou înalt, pod aglomerat

c) băiat deștept, oi albe, pom roditor, leu fioros

CUPRINS

FONETICĂ	5
Sunetul și litera. Alfabetul	5
Vocalele și consoanele	8
Despărțirea în silabe	12
Despărțirea în silabe la capăt de rând	15
Grupurile de litere	17
Grupurile de sunete	20
 SEMNE DE PUNCTUAȚIE	23
Punctul (.)	23
Semnul întrebării (?)	26
Semnul exclamării (!)	29
Virgula (,)	32
Două puncte (:)	34
Linia de dialog (—)	36
Semne de punctuație. Recapitulare	39
 ORTOGRAFIE	45
Scrierea cuvintelor cu literă mare	45
Scrierea cuvintelor cu <i>î</i> și <i>â</i>	48
Litera <i>x</i>	51
Scrierea cu <i>m</i> înaintea de <i>p</i> și <i>b</i>	54
Consoane și vocale duble	56
Ortogramele <i>într-o</i> / <i>într-un</i>	58
Ortogramele <i>dintr-o</i> / <i>dintr-un</i>	60
Ortogramele <i>sa</i> / <i>s-a</i>	62
Ortogramele <i>sau</i> / <i>s-au</i>	64
 NOȚIUNI DE VOCABULAR	66
Cuvinte cu sens asemănător	66
Cuvinte cu sens opus	70
Cuvinte cu aceeași formă și înțeles diferit	74
Formarea cuvintelor. Cuvinte dintr-un cuvânt	77
Propoziția. Formarea propozițiilor	80
Să scriem corect în propoziție!	83

Volumul *Exerciții de gramatică pentru clasa a II-a. Scriem corect!* îi însoțește pe elevi într-o călătorie plăcută prin lumea limbii române. Cu ajutorul exercițiilor variate și atractive, copiii sunt ghidați pas cu pas în descoperirea regulilor de bază, în formarea deprinderilor de exprimare corectă și în cultivarea interesului pentru studierea mecanismelor limbii. Lucrarea poate fi folosită atât la clasă, cât și acasă, fiind un sprijin real pentru consolidarea noțiunilor și pentru formarea unei atitudini pozitive față de învățare și comunicare.

